

Dienst Anesthesie

Dr. Becx

Dr. Creemers

Dr. Geypen

Dr. Hendrickx

Dr. Lathouwers

Dr. Tanghe

Dr. Westerlinck

Epidurale verdoving voor arbeid en bevalling

Arbeid en bevalling gaan samen met intense pijnstimulatie. De manier waarop deze pijn wordt ervaren door de aanstaande moeder hangt af van verschillende factoren, zoals oa sociale, culturele factoren, maar ook ligging van het kind, smal bekken van de moeder, inleiding van de arbeid, ...

Wanneer de zwangere de pijn als onaangenaam beleeft, kan zij een epidurale pijnverdoving vragen om zo op een comfortabele manier te bevallen. Een epidurale verdoving is de meest effectieve wijze om een goede pijnstilling te krijgen tijdens de arbeid. De epidurale catheter wordt geplaatst door een anesthesist, een specialist in pijnstilling.

1. Wat is een epidurale verdoving?

Een epidurale verdoving is een locoregionale anesthesietechniek waarbij slechts een beperkt deel van het lichaam verdoofd wordt.

Een epidurale verdoving bestaat uit 2 onderdelen :

- Het plaatsen van een fijne catheter in de epidurale ruimte of de zogenaamde "ruggenprik"
- Het toedienen van lokale anesthetica door de epidurale catheter om de pijnzenuwen te verdoven.

2. Hoe wordt een epidurale verdoving geplaatst?

Eerst wordt er een infuus geprikt. De epidurale verdoving wordt in liggende of zittende positie geplaatst. Het is zeer belangrijk om geen plotse bewegingen te maken tijdens het plaatsen van de epidurale catheter. Wanneer u een contractie heeft, zal de anesthesist hier rekening mee houden.

Er wordt gevoeld aan uw rug om zo de juiste plaats te lokaliseren voor het prikken. Het is zeer belangrijk om zo goed mogelijk de rug te buigen of "door te zakken" omdat u zo ruimte maakt tussen de wervels.

De anesthesist zal u tijdens de procedure uitleg geven van wat er allemaal gebeurt. U krijgt huidverdoving toegediend voor het prikken waardoor u het beter verdraagt; Bij het opschuiven van de epidurale catheter kan u een "schokje" of tinteling voelen in de rug of 1 van de 2 benen. Het is belangrijk om ook dan zeer stil te blijven zitten!

Wanneer de epidurale catheter geplaatst is, wordt er lokale verdoving via de catheter ingespoten en ongeveer 15 minuten later voelt u dat de pijn van de contracties langzaam minder wordt.

Daarna wordt de epidurale pijnpomp op de catheter aangeschakeld zodat u continu pijnmedicatie via de epidurale krijgt toegediend. Het is niet de bedoeling om totaal niets meer te voelen, enkel om het draaglijk te maken, zodat u bij de bevalling zelf kan meepersen.

3. Wie komt in aanmerking voor een epidurale verdoving?

Er zijn bepaalde bijzondere omstandigheden waarbij het plaatsen van een epidurale catheter niet mogelijk is :

- Een ernstige stollingsstoornis of een verhoogde bloedingsneiging
- Een ernstige veralgemeende infectie of een infectie thv de rug
- Anatomische afwijkingen of vroegere operaties aan de rug
- Bepaalde hartklepafwijkingen
- Epilepsie welke niet onder controle is met medicatie
- Allergie voor lokale anesthetica
- Ernstig overgewicht
- Bepaalde neurologische aandoeningen
- Anderstaligen zonder communicatiemogelijkheden

4. Wanneer wordt de epidurale verdoving het beste geplaatst?

Het beste moment om een epidurale verdoving te plaatsen is wanneer de contracties te pijnlijk zijn om op een comfortabele manier te bevallen. Een epidurale verdoving leidt niet tot een verhoogde kans op een keizersnede.

Wanneer de arbeid en ontsluiting reeds ver gevorderd zijn, heeft men geen voordeel meer aan een epidurale verdoving omdat deze pas zal werken wanneer de bevalling achter de rug is.

5. Is een epidurale verdoving veilig?

De medicatie die nu wordt gebruikt, behoort tot de veiligste die op dit moment op de markt is.

Bij een goede werking van de epidurale verdoving kan de bloeddruk lichtjes dalen. Daarom heeft u op voorhand een infuus gekregen waarlangs u extra vocht kan toegediend krijgen en de bloeddruk terug kan stijgen. Soms geeft die bloeddrukdaling wat misselijkheid en soms braken, wat snel verdwijnt wanneer de bloeddruk terug op peil is door middel van extra vocht of eventuele medicatie.

De medicatie die bij de epidurale gebruikt wordt, heeft geen schadelijke effecten op het kind. De epidurale verdoving zorgt ervoor dat de stressbelasting voor het lichaam vermindert.

6. Welke zijn de nadelen van een epidurale verdoving?

- Onder de huid lopen bloedvaten die niet zichtbaar zijn voor de anesthesist. Wanneer deze geraakt worden tijdens het prikken, kan er zich een bloeduitstorting voordoen. Deze zal geleidelijk verdwijnen maar kan dus wat stijfheid thv de punctieplaats geven.
- Zwangere vrouwen hebben een gemiddelde gewichtstoename van 10 – 15 kg. Hierdoor kan het technisch moeilijker zijn om een epidurale catheter in te brengen.
- Een epidurale verdoving veroorzaakt bij iedereen een lichte temperatuursverhoging, evenredig met de duur van de arbeid. Bij een langdurige arbeid kan dit wel aanleiding geven tot een versneld hartritme bij het kind. (Dit is geen infectieus proces).
- Het kan gebeuren dat slechts 1 zijde verdoofd is of dat 1 zijde meer verdoofd is dan de andere zijde. Meestal kan men toch nog op een comfortabele manier tot de bevalling komen.
- Het kan gebeuren dat de verdoving hoog komt te zitten waardoor de spieren van het middenrif/borstkas mee verdoofd zijn. Hierdoor kan u een benauwd gevoel krijgen. Dit wordt dan verholpen door u zuurstof bij te geven. Indien uw hartslag vertraagt, krijgt u daar medicatie voor; Door u met de voeten naar onderen te laten kantelen, zakt de verdoving weer naar beneden, met de zwaartekracht mee.

- In een zeldzaam geval kan er een postpunctie-hoofdpijn optreden. Deze kan behandeld worden en geeft geen blijvende last.
- 1 op 2000 moeders heeft na de geboorte een tintelend gevoel in de benen. Dit is te wijten aan de bevalling en niet aan de epidurale verdooving.
- Soms is het technisch onmogelijk om een epidurale catheter te plaatsen.
- Er kunnen in zeer zeldzame gevallen complicaties optreden :
 - o Een bloeding : deze bloeding kan eventueel op het ruggenmerg drukken waardoor het gevoel en de kracht in de benen afneemt. In dit geval is het belangrijk dat u onmiddellijk het verplegend personeel waarschuwt zodat tijdig met een operatie kan ingegrepen worden.
 - o Een zenuwbeschadiging : een directe beschadiging van zenuwwortels of ruggenmerg door de epidurale naald. Dit kan een vervelende en zeurende tinteling veroorzaken in uw been/benen. Dit wordt door de dienst anesthesie samen met een neuroloog verder opgevolgd.

7. Wat gebeurt er als er een keizersnede moet worden uitgevoerd?

Een keizersnede gebeurt bij voorkeur onder locoregionale verdooving. Dit is veiliger voor het kind en de moeder. En de moeder kan bewust de geboorte van haar kind meemaken.

Wanneer de epidurale verdooving een goede pijnverlichting heeft gegeven tijdens de arbeid, wordt deze verder gebruikt bij de keizersnede, nl. er wordt extra medicatie door de anesthesist langs de epidurale catheter gegeven.

In geval van urgentie gaat men geen tijd verliezen en overgaan tot een algemene verdooving. Dit houdt grotere risico's in, voornamelijk voor de moeder. Maar dit is de snelste manier om het kind ter wereld te brengen. De kinderarts is steeds aanwezig tijdens de keizersnede om de eerste zorgen aan het kind toe te dienen moest dit nodig blijken.

Bij de algemene narcose slaapt u tijdens de keizersnede. De anesthesie wordt zo gegeven dat het ongeboren kind zo weinig mogelijk medicatie krijgt via de placenta. De medicijnen voor anesthesie worden u via een infuus ingespoten terwijl u via een masker zuurstof toegediend krijgt. Terwijl u slaapt, krijgt u een buisje in uw luchtpijp voor de beademing. Wanneer de keizersnede afgelopen is, wordt u terug wakker gemaakt.

De dienst anesthesie.

TOESTEMMING VOOR EPIDURALE VERDOIVING

Ik bevestig dat ik geïnformeerd ben over de voordelen, de mogelijke nevenwerkingen en complicaties van de epidurale verdooving.

Ik (Naam), geef toestemming voor het zetten van een epidurale pijnstilling.

DATUM :

HANDTEKENING :